

# UDKAST

27. juni 2011

## **Politisk aftale om oprettelse af fælles anlægsselskab i forbindelse med anlæg af letbane i Århus**

Aarhus Kommune, Region Midtjylland og staten er enige om at styrke den kollektive transport i Østjylland. Med etablering af letbanen er det visionen, at den kollektive transport skal spille en større rolle i fremtiden.

Med denne aftale gangsættes arbejdet med at etablere Danmarks første letbane.

Den nye letbane vil skabe et helt nyt sammenhængende regionalt transportsystem, som omfatter en sammenbinding af Aarhusområdets to nuværende nærbaner, Odderbanen og Grenaa-banen, samt udbygning af 12 km lang ny letbanebanestrækning fra Aarhus H. til Lystrup nord for Aarhus. Letbanen sikrer bl.a. det nye byudviklingsområde i Lisbjerg betjenes af højklasset kollektivt transport.

Aarhus Kommune, staten og Region Midtjylland er med aftalen enige om at oprette et fælles anlægsselskab, som skal stå for anlæg af den første etape af letbanen i Aarhus.

Anlægsselskabet oprettes som et interessentselskab ved navn Aarhus Letbane I/S.

Selskabet vil have følgende ejerfordeling:

- Aarhus Kommune ejer 47,2 pct.
- Staten ejer 47,0 pct.
- Region Midtjylland ejer 5,8 pct.

Ejerandelene er beregnet ud fra parternes kontante bidrag til projektet. Parterne bidrager med følgende: Aarhus Kommune 635 mio. kr. (heraf er 135 mio. kr. allerede finansieret til forberedelse busbaner), staten 632 mio. kr. (heraf er 32 mio. kr. allerede finansieret til forberedelse af busbaner) og Region Midtjylland 78 mio. kr.

Ejerne er enige om, at der ved selskabets stiftelse skal indskydes følgende beløb i anlægsselskabet:

- Aarhus Kommune 500 mio. kr.
- Staten 600 mio. kr.
- Region Midtjylland 78 mio. kr.

Parterne hæfter for uforudsete udgifter udover det fastlagte anlægsbudget i forhold til deres respektive ejerandele i selskabet. Staten har afsat 100 mio. kr. i en central reserve til eventuelle fordyrelser for så vidt angår statens ejerandel. Det står Aarhus Kommune og Region Midtjylland frit for, om de vil afsætte en central reserve til eventuelle fordyrelser i projektet.

Parterne er enige om at tilkøb og udnyttelse af optioner betales af den eller de parter, der ønsker at foretage tilkøb. Ved tilkøb eller udnyttelse af optioner forstås udgifter til

anlægget, der ikke er nødvendige for anlæg af Aarhus Letbane og som parterne har mulighed for at vælge i forbindelse med gennemførelse af anlægget af Aarhus Letbane.

En yderligere elektrificering kan beslattes af Aarhus Kommune og Region Midtjylland inden for de økonomiske rammer af det kommende drifts- og infrastrukturselskab, såfremt en sådan elektrificering er i driftsøkonomisk balance. Elektrificering ud over, hvad der er i driftsøkonomisk balance i forhold til de hidtidige beregninger, skal finansieres af de parter, som måtte ønske denne elektrificering.

Anlægsselskabet skal ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer. Aarhus Kommune udpeger 3 medlemmer, transportministeren 2 medlemmer, Region Midtjylland 2 medlem og Midttrafik 2 medlemmer.

Anlægsselskabet vil være ansvarlig for samtlige anlægsarbejder relateret til anlæg af letbanen herunder forberedelse af Odderbanen og Grenåbanen til letbanedrift, samtlige arbejder relateret til ombygning af Aarhus H., samt etablering af ny letbanestrækning fra Aarhus H. til Lystrup.

Anlægsarbejdet omfatter således:

- Forberedelse af Grenåbanen til letbanedrift herunder perronombygninger, signal, krydsningsspor, i alt 11 mio. kr.
- Forberedelse af Odderbanen til letbanedrift herunder perronombygninger, signal, krydsningsspor, i alt 45 mio. kr.
- Ombygning af Aarhus H. - herunder indføring til Aarhus H. og samtlige spor- og perronombygninger, forberedelse af sikringsanlæg, i alt 180 mio. kr.
- Nyt dobbeltsporet letbane tracé fra Aarhus H. til Lystrup - herunder samtlige arealerhvervelser, ledningsomlægninger, etablering af nye stationer, el, styring og overvågning, i alt 846 mio. kr.
- Etablering af fjernstyrings-, overvågnings og info-system for hele letbanen, i alt 62 mio. kr.
- Bygherreorganisation 34 mio.kr.

Det står anlægsselskabet frit for selv at disponere mellem ovenstående poster.

Den samlede anlægssum for letbanen bliver således i alt 1.178 mio. kr. i 2009-priser. Priserne pris- og indeksreguleres med statens anlægsindeks.

Anlægget mellem Aarhus H. og Grenå er i dag udformet til kørsel med godstog, men strækningen benyttes ikke i dag til godstog. Såfremt der i fremtiden skal køre godstog på strækningen mellem Aarhus H. og Grenå er parterne bag aftalen indforstået med, at disse kun må køre om natten og samtidig skal banen være lukket for passagertrafik.

Parterne er enige om, at når anlægget af letbanen står færdigt opløses anlægsselskabet og samtlige aktiver og passiver, samt rettigheder og pligter overdrages til et drifts- og infrastrukturselskab, som Aarhus Kommune og Region Midtjylland opretter. I forbindelse med opløsningen af Aarhus Letbane I/S overdrager staten således vederlagsfrit sin andel af letbanen til Aarhus Kommune og Region Midtjylland mod at staten efter opløsningen ikke længere hæfter for krav mod anlægsselskabet.

Drifts- og infrastrukturselskabet får således det fulde ansvar for Aarhus Letbane, herunder for driften, infrastrukturen, trafikstyringen og vedligeholdelsen af Aarhus

Letbane.

Parterne er dermed enige om, at drifts- og infrastrukturselskabet skal varetage følgende forpligtigelser:

- Anskaffelse og finansiering af materiel
- Evt. yderligere elektrificering af Odder og/eller Grenaabanen
- Planlægning og anlæg af værksteds- og vedligeholdelsesfaciliteter
- Trafikbetjening af hele letbanestrækningen fra Odder til Grenå
- Vedligeholdelse af infrastrukturen
- Trafikstyring

Drifts- og infrastrukturselskabet kan oprette datterselskaber. Den nærmere ejerfordeling i selskabet aftales mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland.

Udover kontante indskud vil staten, når letbanen er færdiganlagt, overdrage Grenaabanen til Region Midtjylland, som herefter indskyder banen i drifts- og infrastrukturselskabet. Staten overdrager alt, hvad Banedanmarks ejer på Grenaabanen, dvs. skinneanlæg, signalanlæg perroner, diverse broer m.v. Banedanmark stiller vederlagsfrit de nødvendige arealer på Aarhus H. til rådighed for projektet.

På Aarhus H stiller DSB et antal parkeringspladser til rådighed for projektet. Arealer, bygninger m.v., som i dag tilhører Banedanmark på Aarhus H (udover de nødvendige arealer for projektet) og arealer, som DSB ejer langs med strækningen Aarhus H og Grenaa overdrages ikke. Aarhus Letbane I/S kan såfremt selskabet får brug for arealerne købe disse. Derudover er selskabet ansvarlig for evt. skade, som selskabet måtte påføre andres ejendom i forbindelse med anlægget af letbanen.

Grenaabanen overdrages uden et vedligeholdelsesefterslæb, da strækningen er vedligeholdt i overensstemmelse med Banedanmarks vedligeholdelsesplan.

I forbindelse med overdragelse af Grenaabanen ydes Region Midtjylland og Århus Kommune en økonomisk kompensation for fremtidig betjening af stækningen fra Århus til Grenå. Staten yder et årligt bidrag på 61,4 mio. kr. (2010-priser) til drift og vedligeholdelse af Grenaabanen til Region Midtjylland. Kompensationen indeksreguleres med den generelle pris- og lønudvikling.

Ved overdragelse af Grenaabanen er Region Midtjylland ikke forpligtet til at overtage det nuværende personale eller pensionsforpligtigelser for tjenestemænd.

Parterne er endvidere enige om, at Odderbanen overdrages fra Region Midtjylland til drifts- og infrastrukturselskabet.

I forbindelse med overdragelse af Odderbanen bevarer Region Midtjylland retten til de nuværende pensions-, drifts- og investeringstilskud og regionen forpligter sig til at overføre tilskuddet til Odderbanen til drifts- og infrastrukturselskabet. .

Parterne er enige om, at nærværende aftale fuldt og helt udmøntes ved det forslag til lov om anlæg af Aarhus Letbane som transportministeren vil fremsætte for Folketinget efteråret 2011.